

FOTOGRAF FESTIVAL X NEROVNÝ TERÉN X UNEVEN GROUND

CZ tělo společnosti, nestabilní řád – nestabilní tělo, řád společnosti

7. 10. - 7. 11. 2020

Přes veškerou fascinaci propletenýma rukama na dvojitých expozicích Jolany Havelkové pocítíme nutkání překrývající se kontury hřbetů rukou oddělit a představovat si je jako jasně rozlišené části těla. Co nám taková reakce napovídá o našem vztahu k druhému? V práci *Konstellationen* Tiny Bara stojí každá osoba sama za sebe. Těla fotografovaná v ostrém světle na sebe navzájem vrhají výrazné stíny. Jasná dělící linie je viditelná v místě každého kontaktu. Fotografa Heji Shin zachycuje okamžik, ve kterém se od sebe dvě těla oddělují. Její práce zobrazují moment příchodu na svět, kdy se ještě fialově zbarvená hlava dítěte poprvé objeví a postupně se stane někým novým, druhým, pro nás podivným na pohled. Miloš Šejn se ve svých pracích vrací k vlastnímu tělu. Během ponoru do rybníka se při kontaktu s vodní plochou setkává se sebou samým jako s cizím tělem. Ve sportovních fotografiích Zdeňka Lhotáka z roku 1986 je nabouráván ideál pevné tělesné struktury. Některá z těl, která jsou zachycena při pohybu v bahně, se jeví jako bezhlavé masy. Současné práce Andree Schulze se zabývají strukturami, ve kterých těla jako taková již neexistují. Veškeré stopy, které po nich zůstávají, jsou buď pouhé fragmenty – oči, ve kterých se zrcadí touhy, obavy či informace – nebo je jejich absence vymezena plochou černého rastru. Dominance vyřiznutého obrazu se objevuje i v pracích Dirka Braekmana. Filmováním fotografie ležící ženy jako by se pokoušel vdechnout zachycené postavě život. V tomto případě však síla fotografického obrazu zároveň poukazuje na nemožnost se k zobrazovanému jakkoli přiblížit. Ve dvojitě projekci umělkyně Yvon Chabrowski se postavy ve stejnokroji tlačí proti sobě, z jednoho filmového políčka do druhého. Zdá se však, že není úniku.

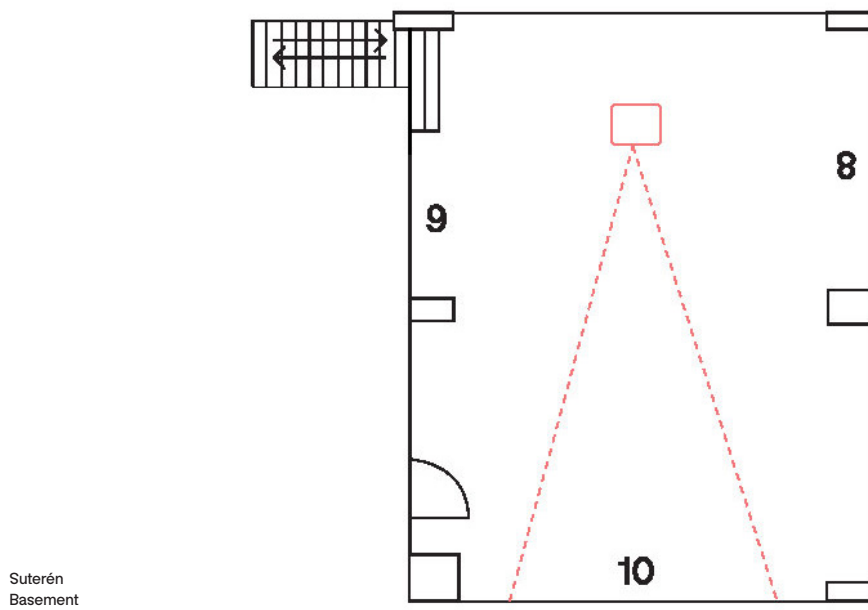
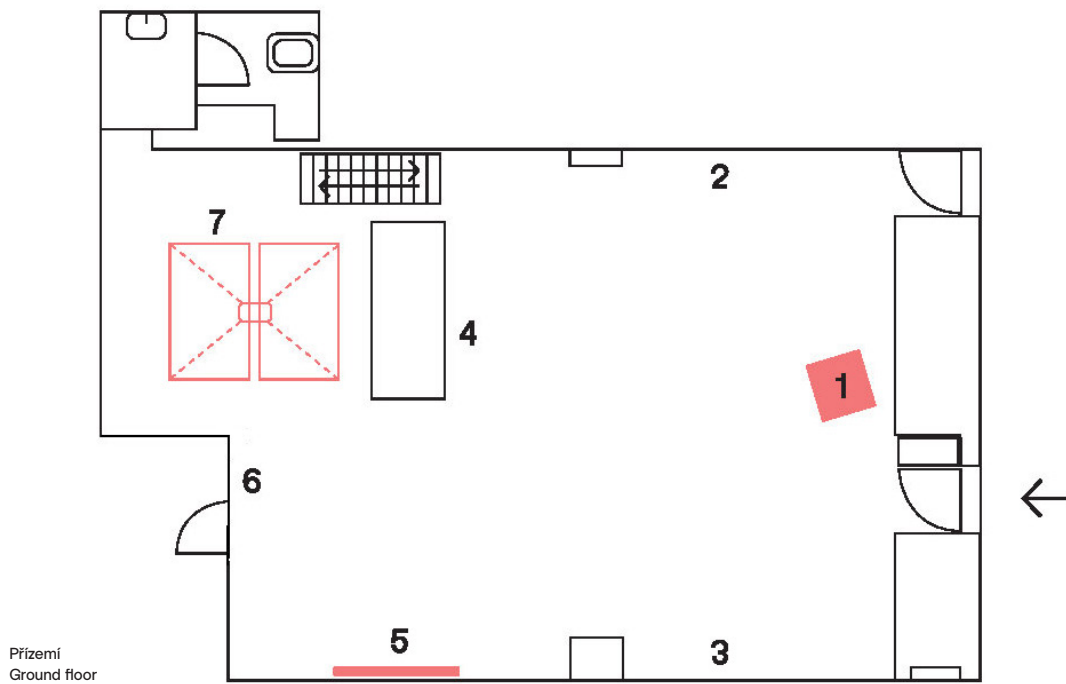
EN social body, fluid order – fluid body, social order

Despite the fascination of the intertwined hands, in Jolana Havelková's double exposure one simultaneously feels the urge to separate the overlapping contours of the backs of the hands from one another and to conceive them as distinct body parts. What does this reaction say about our relationship to the Other? In Tina Bara's *Konstellationen [Constellations]* it's every person for her or himself. Bodies photographed in hard light cast heavy shadows onto one another. A clear dividing line remains visible in every contact. Heji Shin photographs the exact moment when two bodies are separated. She conveys the instant of birth in which the baby's purple coloured head emerges and becomes something distinct, the Other, the sight of which is strange to us. In his works Miloš Šejn returns to his own body, diving into a pond and encountering himself in contact with the acquiescent water as a foreign body. In Zdeněk Lhoták's sports photography from 1986 the ideal of a stable structure of interactive bodies is disturbed. Some of the bodies moving about in the mud look like headless masses. In his contemporary works Andreas Schulze refers to structures in which bodies as such no longer exist. All that is left are fragments such as eyes in which desires and fears and information are reflected – or their absence is conveyed in the grid of black image surfaces. This dominance of the cutout-like image also plays a role in Dirk Braekman's work. He films the photograph of a woman lying down as if he could breathe life into the captured image. This second view, however, reinforces both the power of the photographic vision and the failure to come closer. In Yvon Chabrowski's double projection uniformly dressed individuals push from one image field into the next and against each other. There seems to be no escape.

Text Stephanie Kiwitt

Vystavující Artists Tina Bara, Dirk Braekman, Yvon Chabrowski, Jolana Havelková, Zdeněk Lhoták, Miloš Šejn, Heji Shin, Andreas Schulze

Kurátorky Curators Stephanie Kiwitt, Anna Voswinckel, Tereza Rudolf

1
Dirk Braekman
(nar. 1958 v Eeklo, Belgie)
V.R.-P.A.(2), 1996, video smyčka

Kamera tohoto černobílého, původně 16 mm filmu zachycuje detail fotografie Dirka Braekmana s názvem *V.R.-P.A.*, která vznikla téhož roku. Kamera pomalu putuje po ploše ženské hlavy, jako kdyby chvíle, kterou fotografie jednou zamrazila, mohla být znovu probuzena k životu. Tento druhý pohled však umocňuje limity pohledu fotografického. Zrak ženy ubývá před jakoukoli interpretací.

2
Andreas Schulze
(nar. 1965 v Lipsku, Německo)
Bez názvu (Auge/Oko), 2015/20, laserové tisky

Ve své práci se Schulze zabývá společností, která je ve velké míře závislá na informacích. Ve své zevrubné analýze užití obrazů a textů v prostředí masmédií a jiných specifických kontextech se soustředí zejména na reprezentaci a interpretaci vzájemného propojení či naopak vzdalování reálné zkušenosti a jejího obrazu, textu a chápání reality, subjektivního vyprávění a kolektivní orientace. Schulzův cyklus *Bez názvu (Auge/Oko)* začíná detailními fotografiemi z reklamní kampaně společnosti prodávající sportovní vybavení. Fotografie na reklamních cedulích zachycují lidské oči, ve kterých se odráží kopačky. Plakáty nám ukazují, že svět sportu má nad zrakem konzumenta převládající vliv. Opětovnou reprodukci těchto dvou prvků reklamní fotografie (panenka a kopačka) Schulze poukazuje na sílu a násilnost s jakou tyto světy komerční fotografie přistupují k divákovi.

3
Zdeněk Lhoták
(nar. 1949 v Trutnově, Česká republika)
Spartakiáda, 1985, suchý želatinový proces

Tato fotografie je součástí rozsáhlejšího cyklu, který Lhoták jako student vytvořil v roce 1985 jako zakázku pro státem organizované hromadné tělocvičné vystoupení. Vzhledem k deštivému počasí se tehdejší Strahovský stadion proměnil v bahnitou pláň a jediný Lhoták tehdy pořídil snímky z bezprostřední blízkosti. Jeho

fascinace tělem, vypětím mladých cvičících vojáků a jejich (nuceným) odhodláním, z těchto fotografií činí výpověď o mnoha různých rovinách. Ty vypovídají jak o jedinci jako součásti společenských úmluv a nařízení, ale i o jeho těle jako určitém ornamentu zasazeném do masy těl ostatních.

Fotografie byla publikována až poté, co byla oceněna v Československu, a následně získala i 2. cenu v kategorii sportovní fotografie v soutěži World Press Photo.

4
Heji Shin
(nar. 1978 v Soulu, Korejská republika)
Dítě 14, 2017, tisk archivními pigmenty

Fotografie je součástí rozsáhlé série. Heji Shin fotografovala miminka v momentě jejich narození. Její pohled se soustředí na jejich pomáčkané bezbarvé hlavičky, které se objevují mezi stehny žen, které je rodí. Tento přirozený biologický proces, který je na jejich fotografiích precizně zachycen, zároveň poskytuje vhléd do mimořádně individuální a intimní chvíle.

5
Miloš Šejn
(nar. 1947 v Jablonci nad Nisou, Česká republika)
Tělo noci, 2001, video smyčka, 9 min, zvuk

Ve svých mnohých pracích, které tematizují tělo, a které jsou jak pracemi filmovými, tak fotografickými, se Miloš Šejn zabývá přírodou jako prostředím, ve kterém se jeho vlastní tělo ocitá. Jeho práce jsou často pokusem o zaujetí nějakého přístupu k určitému místu v krajině, navázání kontaktu s ním a dosažení stavu „bytí krajinou.“ Tato místa se nachází v oblasti, kde Šejn žije, a kterou tak velmi důvěrně zná.

6
Jolana Havelková
(nar. 1966 v Kolíně, Česká republika)
Bez názvu, 1998, suchý želatinový proces

Práce vznikla v roce 1998 a je součástí souboru fotografických sendvičových montáží pod zvětšovací přístroj. Jak popisuje umělkyně: „Novotvary vznikaly v době, kdy jsem ilustrovala knihu Tomáše Moravy *Iluzionista* na zá-

letech. V obrazech znejšších skutečnost se prolínají dva reálné snímky těla. Samotní hrdinové knihy se podrobují experimentu a nechávají se fotografovat včetně samotného vyprávěče příběhu, v jehož myšlení se odráží fantasmagorické vidění světa.“

7
Yvon Chabrowski
(nar. 1978, ve východním Berlíně, Německo)
TERITORIUM, 2016, dvoukanálová video instalace, HD smyčka, 21 min, zvuk

Video smyčka natočená z detailního pravouhého pohledu shora zachycuje skupinu stejně oděných performerů, jak leží ve vzájemné blízkosti na šedé podlaze a jak se choulí, postrkují, prodírají se a srážejí. Jejich pokusy o mírumilovné soužití jsou konfrontovány s jejich naléhavou potřebou ochránit si svůj malý prostor. V rámci zinscenovaného ohraničeného prostoru obrazu si těla utvářejí místo pro sebe sama. Jejich pohyb se táhne z jednoho pole obrazu do druhého. Překračování obou obrazových sekcí pak zdůrazňuje realitu zvoleného média.

8
Tina Bara
(nar. 1962 v Kleinmachnowě, Německo)
Konstellationen (Konstelace), 1991/92, suchý želatinový proces

Fotografie náleží k 50-ti dílné sérii fotografií rozdělené do osmi skupin, kterou Tina Bara začala utvářet v roce 1990. V roce 1991 se fotografie staly součástí její diplomové práce na Akademii výtvarných umění v Lipsku. Zatímco ve svých ranějších pracích portrétovala své přátele a známé mnohdy v jejich intimním prostředí, v této sérii taktó na blízko přistupuje k tématu těla. Těla fotografovaná v ostrém světle na sebe navzájem vrhají stíny. Pod gestem doteku se zde bok po boku setkávají monžosti spojení ale i ublížení. Sama Bara dnes o své tehdejší práci píše: „... Přijde mi zvláštní, že tam stále pocíťuji určitou sílu, a i přes to, že jsem si těmi fotografiemi později v polovině 90. let byla dost nejistá, protože jsme tehdy byli konfrontováni s fotografickým konceptem, který měl být demokratický, objektivní a měl si zachovat odstup. A zde se střetávaly světy, a feministické postoje, či postoje žen, které prosazovaly

sebe sama a svou tělesnost, byly úplně 'mimo' a nezajímavé. Dnes zde vidím spoustu témat, která začala být relevantní: vztah, přátelství, gender, blízkost, ohrožení, nejistota, ublížení – celá křehkost existence, vůči které jsem si v tehdejší období velkých společenských změn připadala vystavená.“

9
Miloš Šejn
Subrosa Lutea, 2003, tisk archivními pigmenty (2020)

Tato fotografie je součástí sekvence, kterou umělec vytvořil jako vyjádření studu, který v něm vyvolala situace z jeho vlastního života, a kterou se sám velmi intenzivně zabýval. Umělec si při její tvorbě potřel své tělo červeným bezem a požádal svou ženu, aby ho zachytila v různých pozách.

10
Miloš Šejn
Žluté tělo, 2009, video smyčka, 3 min, zvuk

„Tělo,“ ke kterému Miloš Šejn ve svých video pracích odkazuje, by zde mohlo být jak tělo umělce samotného, tak tělo vodní plochy. Ruka prostupující žlutou vrstvou řas na rybníce, zanechává stopu, pomalu se namáčí, otevírá a zavírá se v pěst, uvelebí se mezi listy a řasami, a opět se otevírá.

1
Dirk Braekman
(*1958, Eeklo, BE)
V.R.-P.A.(2), 1996, Video loop

In this black-and-white film, originally 16 mm, a film camera registers a detail of Dirk Braekman's photography entitled *V.R.-P.A.*, which was created the same year: The camera travels slowly over a woman's head, as if the moment that is frozen in the photograph could be revived. This second view, however, reinforces the limitation of the photographic gaze. The woman's gaze eludes all interpretation.

2
Andreas Schulze
(*1965 in Leipzig, DE)
Untitled (Auge/Eye), 2015/20,
Laser prints

In his work, Schulze deals with a society that relies on a high degree of information. In his comprehensive analysis of the use and consumption of images and texts in mass media and individual contexts, he is particularly concerned with representing and interpreting the entanglement or drifting apart of image and actual experience, of text and perception of reality, of subjective narration and collective orientation.

The starting point for *Untitled (Auge/Eye)* are close up photographs of product advertisement for a sportswear company. The photographs on the placards depict human eyes reflecting football boots. The posters symbolize the dominance of the world of sports over the consumer's vision. By re-reproducing these two different pictorial elements (the pupil and the boot), Schulze points to the force and violence that these commercial image worlds impose on the viewer.

3
Zdeněk Lhoták
(*1949 Turnov, CZ)
Spartakiáda (Spartakiad), 1985,
Gelatin silver print

This image is part of a larger series that Zdeněk Lhoták photographed in 1985 as a student on a commission for the state-organised national gymnastics event.

The rainy weather transformed the Strahov Stadium into a muddy

clearing and only Lhoták took close-up shots. His fascination with the body, the exertion of the young soldiers exercising and their (compulsory) determination make these photographs a complex statement. They speak both of the individual as part of societal agreements and regulations and of the individual's body as a particular kind of ornament, embedded into a mass of other bodies.

The photo was only published after it won an award in Czechoslovakia and won second prize in the sports section of World Press Photo

4
Heji Shin
(*1978, Seoul, KR)
Baby 14, 2017, Archival Pigment Print

The image is part of an extensive series. Heji Shin photographed babies at the moment they were born. Her gaze focuses on the wrinkled, discoloured head that emerges between the thighs of the woman giving birth. The natural biological process, which is registered here with precision, provides at the same time an insight into a deeply individual, intimate moment.

5
Miloš Šejn
(*1947, Jablonec nad Nisou, CZ)
Body Of The Night, 2001, video loop, 9 min, sound

In numerous body works, which he documents with video or photography, Miloš Šejn deals with nature as the environment of his body. His works often represent an attempt to approach a certain location in a landscape, to come into contact with it and to get into a state of "Being Landscape". Those locations are situated in the area where Šejn lives and he knows them very well.

6
Jolana Havelková
(*1966 Kolín, CZ)
Bez názvu (Untitled), 1998, Gelatin silver print

The work was created in 1998 as part of a series of photographic sandwich prints from the negative. Jolana Havelková explains: "These image creations were made at

a time when I was illustrating Tomáš Morava's book *Iluzionista na záletech (Illusionist's love affair)*. Two images of bodies intertwine into a disturbing reality. The heroes of the book undergo an experiment and are photographed, including the narrator himself, whose thoughts reflect a phantasmagorical vision of the world."

7
Yvon Chabrowski
(*1978 in East-Berlin, DE)
TERRITORY, 2016, Two-channel video installation, HD loop, 21 min, sound

Filmed from above at a 90-degree angle and with a close up view, the video loop shows a homogeneously dressed group of performers lying closely to each other on a grey floor, nestling, pushing, shoving and bumping. Attempts at peaceful coexistence are dominated by the urge to defend some space. Within the staged, confining image space, the bodies try to make room for themselves. The movement of the bodies drifts from one image field to the other. The overlapping of both image sections additionally emphasises this media reality.

8
Tina Bara
(*1962 Kleinmachnow, DE)
Konstellationen (Constellations), 1991/92, Gelatin silver prints

The pictures belong to a 50-part series of 8 image groups that Tina Bara started photographing in 1990. In 1991 they formed part of her diploma at the Academy of Visual Arts in Leipzig. While in previous works she portrayed friends and acquaintances in their often intimate surroundings, in this series she approaches the body very closely. Photographed in a harsh light, the bodies cast shadows on each other. Contact and injury lie side by side in these gestures of touching. Tina Bara writes today about this work: "... It is interesting for me that I still feel a power there, although I was totally insecure later, in the mid-1990s, when we were confronted with a photographic concept that was supposed to be democratic and distanced or objective. Worlds collided there, and feminist positions, or female positions asserting the self and one's own

corporeality, were absolutely "out" and uninteresting. Today I see a lot in the images that seem relevant now: relationship, friendship, gender, closeness, threat, insecurity, injury – the fragility of existence, to which I felt extremely exposed back then, during this period of social upheaval."

9
Miloš Šejn
Subrosa Lutea, 2003, Archival Pigment Print (2020)

The picture is part of a sequence and that was created as an expression of shame about a personal situation that occupied the artist intensely. Miloš Šejn rubbed his body with red elderberry and asked his wife to portray him in different poses.

10
Miloš Šejn
A Yellow Body, 2009, video loop, 3 min, sound

The word "body" in the title of Miloš Šejn's video works shown here could refer to the artist's body or the water as a body. A hand breaks through the yellow algae layer of a pond, leaves a trace, slowly dips in, opens and closes its fist, settles between leaves and algae, opens up.